

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الله تعالی روژه فرض کړې ده

(ژباړه)

له طلحه بن عبیدالله رضي الله عنه څخه روايت دی چې وايي:

«جَاءَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثَائِرُ الرَّأْسِ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَخْبِرْنِي مَاذَا فَرَضَ اللَّهُ عَلَيَّ مِنَ الصَّلَاةِ فَقَالَ: "الصَّلَوَاتُ الْخَمْسَ، إِلَّا أَنْ تَطَّوَعَ شَيْئًا". فَقَالَ أَخْبِرْنِي مَا فَرَضَ اللَّهُ عَلَيَّ مِنَ الصِّيَامِ فَقَالَ: "شَهْرَ رَمَضَانَ، إِلَّا أَنْ تَطَّوَعَ شَيْئًا". فَقَالَ: أَخْبِرْنِي بِمَا فَرَضَ اللَّهُ عَلَيَّ مِنَ الزَّكَاةِ فَقَالَ فَأَخْبَرَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شَرَائِعَ الْإِسْلَامِ. قَالَ وَالَّذِي أَكْرَمَكَ لَا أَتَطَّوَعُ شَيْئًا، وَلَا أَنْقُصُ مِمَّا فَرَضَ اللَّهُ عَلَيَّ شَيْئًا. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "أَفْلَحَ إِنْ صَدَقَ، أَوْ دَخَلَ الْجَنَّةَ إِنْ صَدَقَ." (رواه بخاري:

(1891)

ژباړه: يو اعرابي (کوچي) چې شهل وېښتان يې وو، رسول الله صلى الله عليه وسلم ته راغی او ويې ويل: اي رسول الله! ما په دې پوه کړه چې الله تعالی له لمانځه څخه څه شی پر ما فرض کړي دي؟ پيغمبر صلى الله عليه وسلم وفرمايل: "په يوه شپه و ورځ کې يې پنځه وخته لمونځ فرض کړی دی؛ مگر دا چې نفل وکړي." اعرابي وويل: ما په دې پوه کړه چې الله تعالی له روژې څخه پر ما څه شی فرض کړي دي؟ ويې فرمايل: "د رمضان مياشتې روژه، مگر دا چې پخپله نفلي روژې ونيسي." بيا يې وويل: ما په دې پوه کړه چې الله تعالی له زکات څخه څه شی پر ما فرض کړي دي؟ رسول الله صلى الله عليه وسلم نوموړی د اسلامي شريعت له احکامو څخه خبر کړ. کوچي وويل: قسم پر هغه ذات چې تا ته يې لويې درکړې، هغه څه چې الله پر ما فرض کړي، له هغو سره به نه څه زيات کړم او نه به څه ترې کم کړم. رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل: "دې سړي که رښتيا وي، نو بريالی دی، يا داسې يې وويل: که ده رښتيا وي، نو جنت ته به داخل شي."

دغه حديث شريف مور ته امر کوي، چې فرضو ته ژمن پاتې شو او په هغو کې څه کمی ونه کړو. مور اوسمهال د رمضان مبارکې مياشتې په لومړيو ورځو کې يو؛ هغه مياشت چې قرآن کریم پکې نازل شوی دی او په دې مياشت کې روژه نيول پر مور فرض شوي دي. د رمضان مياشتې د شپو قيام مندوب او تشويق شوی دی، ترڅو په دې مياشت کې الله تعالی ته د نږدې والي لپاره نېک عملونه، د رب د خوښۍ لپاره شوق او د هغه جنت لپاره هيلې زياتې شي، چې الله تعالی د خپلو نېکو او مخلصو بنده گانو د عملونو په بدل کې چمتو کړی دی.

لکه څنگه چې الله تعالی د مخکنیو امتونو په څېر پر مور لمونځ فرض کړی، روژه یې هم د هغوی په څېر پر مور فرض کړې ده؛ پر مسلمانانو یوازې د رمضان میاشتې روژه فرض شوې ده او که پر روژې سربېره علاقه او نفل هم ور زیات شي، په مقابل کې یې روژه نیوونکي کس ته بدله ورکول کېږي. همدارنگه که چېرې له الله تعالی سره صادق وو، نو زموږ بدله به جنت وي.

دلته په دې موضوع کې یوه نکته ډېره مهمه ده، چې هغه له صدق سره د بدلې اړیکه ده. پر همدې اساس د هغه کس بدله جنت دی، چې له ریا پرته په اخلاص سره د الله عبادت وکړي.

پر مور مسلمانانو لازمه ده چې پخپلو خبرو او کړنو کې باید رښتیني وو او په عمل کې اخلاص د عبادت یوه نه بېلېدونکې برخه ده، چې الله ته د نږدې کېدو لپاره یې ترسره کوو، ترڅو جنت ترلاسه کړو او د دوزخ له اور څخه وژغورل شو! مور باید په پوره اخلاص سره د الله تعالی عبادت وکړو، ترڅو په ځان کې د رب لپاره د بنده صفت پیدا کړو، له دې پرته به څنگه د الله تعالی بنده گان وو؟ په داسې حال کې چې هغه عبادي عملونه چې الله تعالی پر مور فرض کړي، د هغه سبحانه و تعالی له رضایت سره سم یې په شوق او دوام نه ترسره کوو.

یوازې له الله تعالی څخه غواړو چې زموږ عملونه قبول کړي، یوازې د ځان لپاره یې خالص کړي او مور له هغو مخلصو بنده گانو څخه وگرځوي، چې له هغه سبحانه و تعالی سره څه نه شریکوو! له الله تعالی څخه غواړو چې مور په جنت کې له خپلو صادقو او صالحو بنده گانو سره یو ځای کړي! الله آمین!

لیکوال: دکتړ ماهر صالح

ژباړن: صهیب منصور